Veiklos veiksmingumas, efektyvumas ir skaidrumas asmens ir turto apsaugoje

2019 m. lapkričio 21 d. Vilnius

Vytautas Šaikus

UAB “Fizinės apsaugos centras”

Tel. 8699 44318, e.p. info@facentras.lt

www.FAcentras.lt

Veiklos veiksmingumas, efektyvumas ir skaidrumas

Veiklos vertinimo kriterijai

Pagrindiniai kriterijai (3E kriterijai):

- Ekonomiškumas (Economy);
- Efektyvumas (Efficiency);
- Veiksmingumas (Effectiveness);

Veiksmingumas - tai nustatytų tikslų įgyvendinimo laipsnis, panaudojus tam tikrą išteklių kiekį.

Efektyvumas - santykis tarp pageidautinų veiklos rezultatų ir panaudotų tiems rezultatams pasiekti kompleksinių išteklių.

Ekonomiškumas - panaudotų išteklių, kurie reikalingi kokiam nors rezultatui gauti, minimizavimas, išlaikant tam tikrą to rezultato kokybę.

Veiklos veiksmingumas

- Ar sumažinsime saugumo pažeidžiamumus, pavojų, grėsmių ir nepageidaujamų įvykių keliamas rizikas, įrengę apsauginę signalizaciją ir vykdydami fizinę apsaugą, tačiau neatlikę fizinės saugos rizikų analizės ar saugumo pažeidžiamumų vertinimo?
- Ar svarbu nustatyti didžiausias (projektines „Design Basis Threat“) grėsmes užtikrinant apsaugą objektuose?
- Ar galite vadovybei (užsakovui) pagrįstai paaiškinti bei apginti objekte organizuojamos apsaugos apimtis ir naudojamas apsaugos priemones?

Veiklos veiksmingumas (1)

Fizinės saugos rizikų analizės ar saugumo pažeidžiamumų vertinimo svarba!

- Kodėl svarbu nustatyti kritinių, svarbių vykdomai veiklai objektų sąrašą, įvardinti saugomą turtą?
- Kaip jį nustatyti ir kas tai turi atlikti?
- Kokiomis metodikomis vadovautis nagrinėjant ir vertinant objektų svarbą galimiems saugumo pažeidžiamumams, neigiamo poveikio atstatymo sudėtingumui ir jo trukmės mastui, įtakai, reikšmingumui ir priklausomumui vykdomai veiklai?

Veiklos veiksmingumas (2)

Didžiausios (projektinės) grėsmės saugumui ir jų nustatymas!

- Kokia galimų didžiausių (projektinių) „Design Basis Threat“ (DBT) grėsmių objektui, turtui bei infrastruktūrai nustatymo ir įvertinimo svarba.
- Kokios metodikos naudojamos nustatant ir įvertinant didžiausias (projektines) „Design Basis Threat“ (DBT) grėsmes.
- Kokią įtaką objektuose projektuojamoms, įrengtoms ir naudojamoms apsaugos priemonėms turi veikla, nustatant ir įvertinant didžiausias (projektines) „Design Basis Threat“ (DBT) grėsmes.

Veiklos veiksmingumas (3)

Svarbiausi veiklos veiksmingumo įvertinimo žingsniai:

- Teisės aktuose keliamų reikalavimų ir sutartinių įsipareigojimų užtikrinant objekto apsaugą perkėlimas saugos tarnybos apsaugos darbuotojams.
- Apsaugos darbuotojų vykdančių apsaugą skirtinguose postuose funkcijų ir uždavinių nustatymas ir detalizavimas.
- Vidaus tvarkomųjų dokumentų (fizinės apsaugos tvarkos aprašas, objekto apsaugos instrukcija, apsaugos ir leidimų sistemos nuostatai, leidimų režimas, centrinio stebėjimo ir apsaugos, apeinamojo, patekimo kontrolės ir kt. postų instrukcijų) parengimas, dokumentuojant vykdomą veiklą.
- Vykdomos veiklos kontrolė nagrinėjant apsaugos darbuotojams keliamų užduočių vykdymo veiksmingumą, taip koreguojant ir optimizuojant vykdomas funkcijas.

Nustatyti veiklos veiksmingumo trūkumai (4)

Suprojektuota ir įrengta vaizdo stebėjimo sistema neužtikrina kritinių, svarbių vykdomai veiklai objektų zonų kontrolės ar apsaugos.

Įrengta elektroninė įeigos kontrolės sistema ir parengtos organizacinės apsaugos priemonės neužtikrina patekimo kontrolės nuo didžiausių (projektinių) grėsmių patekimo į kritinius, svarbius vykdomai veiklai objektus.

Apsaugos darbuotojams nustatytos funkcijos „veikia pagal gautus nurodymus“, „vykdo patikrinimus ir apžiūras“, “vykdo objektų apėjimus” nedetalizuotos, nesudarytas apeinamų objektų sąrašas, nenumatytos patikrinimo ir apžiūros vietos, neapsvarstyta, kaip vykdyti kitų asmenų patekimo kontrolę, kai objekte dirba tik vienas apsaugos darbuotojas, o tuo pačiu metu būtina atlikti keliančio įtarimus asmens patikrinimą ar apžiūrą.

Nenumatyta moteriškos lyties įmonės darbuotojų apžiūros galimybė, kai objekte dirba tik apsaugos darbuotojai – vyrai.

Centriniame apsaugos ir stebėjimo poste CSP dirbantys apsaugos darbuotojai nežino kuriame objekte ir konkrečioje vietoje (patalpoje) įrengta apsauginė signalizacija, koks tai objektas.

Kaip turėtumėte organizuoti ir kuria kryptimi nukreipti savo veiklą užtikrinant jos efektyvumą?

Veiklos efektyvumo sritys

- Privalomų fizinės apsaugos postų skaičiaus ir techninių priemonių nustatymas ir jų įrengimas.
- Veiklos efektyvumui svarbių organizacinių apsaugos priemonių parengimas.
- Abipusių pastangų, užtikrinant efektyvų ir naudingą bendradarbiavimą objektų apsaugos srityje, nustatymas.

Veiklos efektyvumas

Kaip nustatyti, kiek reikia fizinės apsaugos postų ir kokias elektronines apsaugos priemones būtina įrengti?

- Išrenkame teisės aktais keliamus fizinės apsaugos reikalavimus, išnagrinėjame sutartinius įsipareigojimus sutartyse su užsakovu/vykdytoju.
- Atlikę fizinės saugos rizikų analizę arba išnagrinėję užsakovo atliktų patalpų, įrangos, statinių, infrastruktūros dalių saugumo pažeidžiamumų (rizikų) ataskaitas, įvertiname naudojamų apsaugos priemonių pakankamumą ir efektyvumą.
- Įvertinus turimą informaciją, užtikriname objektų apsaugą naudodami visas tris apsaugos dalis: aptikimas, prilaikymas/užlaikymas ir atsakomieji veiksmai (greito reagavimo ekipažas).

Veiklos efektyvumui svarbių organizacinių apsaugos priemonių parengimas.

1. Fizinės apsaugos tvarkos aprašas.
2. Leidimų režimas arba objekto apsaugos instrukcija.
3. Apsaugos postų instrukcijos (darbo užduotys).
4. Patekimo kontrolės sistemos objekte užtikrinimas, atliekant asmens patikrinimą ar apžiūrą, procedūros.
5. Teritorijos/pastatų/patalpų patikrinimo procedūra.
6. Apsaugos objektuose užtikrinimo procedūra dirbant mobiliame patrulyje arba apeinamajame poste, objekto centriniame apsaugos ir stebėjimo poste, kt.

Veiklos efektyvumas

Įvertinus, žinoti padėtį, komunikuoti su užsakovu/vykdytoju įdedant abipusias pastangas, užtikrinant efektyvų ir naudingą bendradarbiavimą objektų apsaugos srityje.

- Identifikuojame ir eliminuojame nepridedančius vertės ir dubliuojančius efektyvumo rezervus, sudarant apsaugos postus, įrengiant būtinas technines apsaugos priemones.
- Sudarę darbo nuotraukas arba parengę postų instrukcijas (nustatę darbo užduotis), atliekame darbuotojų skaičiaus optimizavimą, darbo krūvio vertinimą.
- Suderiname teroro aktų ar kitų ekstremaliųjų įvykių, situacijų atvejais apsaugos darbuotojų veiksmus ir sprendimus, vykdant užsakovo parengtus "darbuotojų veiksmų kilus gaisrui ar ekstremaliųjų situacijų valdymo" planus.
- Parengiame užsakovo darbuotojų/apsaugos darbuotojų atsakomųjų veiksmų atmintines tiesioginio ir netiesioginio fizinio poveikio atvejais, vykdant evakuaciją, užtikrinant objektų ir turto apsaugą.

Skaidrumas asmens ir turto apsaugoje

1. Teisė verstis veikla.
2. Techninis ir profesinis pajėgumas.
3. Fizinės ir techninės apsaugos paslaugų pirkimas.
4. Fizinės apsaugos paslaugų pirkėjui atsirandančios rizikos.
5. Techninės apsaugos paslaugų pirkėjui atsirandančios rizikos.

Fizinės ir techninės apsaugos paslaugų pirkimas

Pirkimai per CPO LT arba per centrinę viešųjų pirkimų informacinę sistemą.

- **Teisė verstis veikla**. Vykdant galiojančius teisės aktus (asmens ir turto apsaugos įstatymas), fizinės bei veiklos apsaugos reikalavimus, kt.
- **Techninis ir profesinis pajėgumas**. Turi/neturi greitojo reagavimo ekipažą, centrinį stebėjimo pultą, turi kvalifikuotus ir parengtus apsaugos darbuotojus (kompiuterinis raštingumas, patirtis, gebėjimas atlikti asmens patikrinimus, apžiūras, transporto priemonių patikrinimus, naudotis elektroninėmis saugos sistemomis, kt.

CPO LT katalogas:

- UAB „Fosus“
- UAB „DORSIMUS“
- UAB„NORGAUDA“
- UAB „BALTIJOS SAUGOS GRUPĖ“
- UAB saugos tarnyba „Argus“
- UAB „Dussmann Service“
- UAB „Gelsauga“ (dabar UAB Saugos paslaugos)
- UAB „VYČIO KOMISARAI“
- EUROCASH1, UAB
- UAB „EKSKOMISARŲ BIURAS“
- UAB „APSAUGOS KOMANDA“

Viešuosius pirkimus laimėjusių apsaugos paslaugų tiekėjų sąrašas

Eil. Nr.	Perkančioji organizacija	Pirkimo data ir Nr.	Pirkimo objektas	Laimėtojo kaina. Bendra paslaugų kaina (vienos valandos kaina)	Minimalios valandinės kainos riba**	Pirkimo laimėtojas
1.	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra	Nr. CPO121135	Fizinės apsaugos postas* adresu ... 24 val./parą	22842,14 eurų su PVM (4,31 eurų be PVM/val.)	4,53 eurų be PVM/val.	UAB „Dorsimus“
2.	AB „Lietuvos energijos grupė“	Nr. CPO120821	Fizinės apsaugos postas adresu ... 24 val./parą	87721,13 eurų su PVM (4,13 eurų be PVM/val.)	4,53 eurų be PVM/val.	UAB „Dorsimus“
3.	VšĮ „Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė“	Nr. CPO120655	Fizinės apsaugos paslaugos postuose adrsu ...: vienas 24 val./parą, antras – naktimis	75260,15 eurų su PVM (4,37 eurų be PVM/val.)	4,53 eurų plius PVM/val. (4,74 eurų be PVM/val. darbas naktį)	UAB „Fosus“
4.	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie LR VRM	Nr. CPO0119704	Fizinės apsaugos postas adresu ... naktimis ir išeiginėmis dienomis	28711,27 eurų su PVM (4,28 eurų be PVM/val.)	4,74 eurų be PVM/val.	UAB „Baltijos saugos grupė“

Fizinės apsaugos paslaugų pirkėjui atsirandančios rizikos

Pavojaus mygtuko nuoma ir reagavimo paslaugos:

- laimėjusi viešuosius pirkimus saugos tarnyba išsinuomoja centrinį stebėjimo pultą ir greito reagavimo ekipažą, kokios iš to atsiranda rizikos paslaugų pirkėjui?

Nuo ko priklauso reagavimo į aliarminius suveikimus trukmė miesto ir nutolusiuose objektuose ir kaip patikrinamos praktinės galimybės atvykti?

- ne ilgiau kaip 8 minutės miesto teritorijoje, už miesto 20 minučių;
- į kuriuos objektus pirmiausia reaguos greito reagavimo ekipažus išnuomojusi saugos tarnyba ir kokia jos atsakomybė neįvykdžius įsipareigojimų?
- kokiu būdu vyksta bendravimas su kitos saugos tarnybos centrinio stebėjimo pulto operatoriais (belaide ryšio priemone, kt. būdu)?
- kaip sumažinama rizika greito reagavimo ekipaže dirbant vienam apsaugos darbuotojui?

Techninės apsaugos paslaugų pirkėjui atsirandančios rizikos

Techninės įrangos aptarnavimas, priežiūros ir remonto paslaugos.

- Įrengusi objekte apsauginę ir gaisrinę signalizaciją, techninę įrangą turi teisę aptarnauti ne viena, o kelios įmonės veikiančios šalyje.
- Pagal galiojančius teisės aktus, standartus ir elektroninės įrangos gamintojo techninę specifikaciją sudaromas privalomų reglamentinių darbų sąrašas.
- Pildomi privalomi „gaisrinės automatikos įrenginio techninės priežiūros ir remonto apskaitos“ bei laisvos formos registracijos žurnalai.
- Teikiami paslaugų įkainiai turėtų priklausyti nuo darbų, įvardintų reglamentinių darbų sąraše, apimties.
- Ar vykdomas paslaugos pirkėjo centriniame stebėjimo ir apsaugos poste įrengtos apsaugos kontrolinės įrangos, užtikrinančios apsaugos ir gaisrinės signalizacijos aliarminių signalų perdavimo į paslaugos teikėjo centrinį stebėjimo pultą (CSP) dubliavimą, įrengimas.

Klauskite?